

WERKINGSSUBSIDIES
REGIONALE
DIENSTVERLENENDE
ROLLEN

Cultureel-erfgoedconvenants / 15.10.2019

INHOUD

1	het subsidieinstrument	4
1.1	Wat is het doel van de subsidie?	4
1.2	Is er een verschil met de subsidies voor een lokaal cultureel-erfgoedbeleid (Cultureel-erfgoeddecreet 2012)?	4
1.3	Waarvoor kan de subsidie aangewend worden?	5
1.4	Moet een Intergemeentelijk samenwerkingsverband inzetten op zowel roerend als immaterieel erfgoed?	5
1.5	Waarop moet de werking focussen?	5
1.6	Als een collectiebeherende organisatie mee de dienstverlenende rol opneemt bij een intergemeentelijke samenwerking:	6
1.6.1	Moet die organisatie een kwaliteitslabel dragen?	6
1.6.2	Hoe gebeurt de betoelaging?	6
1.6.3	Om welk engagement moet het minimaal gaan?	6
1.6.4	Gaat het enkel om collectiebeherende organisaties?	6
1.6.5	Ondertekent de collectiebeherende organisatie mee het convenant?	6
1.6.6	Hoe zit het met financiële verantwoording door de collectiebeherende organisatie?	7
1.7	Zijn er bijkomende doelstellingen voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)?	7
1.8	Kan een intergemeentelijk samenwerkingsverband een dienstverlening opnemen voor een bredere regio?	7
1.9	Kunnen steden een subsidie aanvragen?	8
1.10	Hoe wordt het subsidiebedrag bepaald?	8
1.11	Hoeveel cultureel-erfgoedconvenants zijn er momenteel?	8
1.12	Is er een beperking op het aantal cultureel-erfgoedconvenants?	8
1.13	Streeft de Vlaamse Gemeenschap naar een dekkend net van cultureel-erfgoedcellen in Vlaanderen?	9
1.14	Wat met de ondersteuning van het lokale erfgoed op plaatsen waar geen cultureel-erfgoedcel is?	9
1.15	Welke verwachtingen bestaan er rond maatschappelijke en culturele diversiteit?	9
1.16	Wat met erfgoeddatabanken?	10
1.17	Welke verwachtingen zijn er rond het inzetten op (boven)lokale depotnoden?	11
2	De aanvraag	12
2.1	Hoe gebeurt de aanvraag?	12
2.2	Mag een intergemeentelijk samenwerkingsverband met verschillende deelwerkingen van een gedeelde omgevingsanalyse vertrekken?	12
2.3	Wat zijn de uiterlijke indiendata?	13
3	Voorwaarden	13
3.1	Wat is intergemeentelijke samenwerking?	13
3.2	Komt elke vorm van intergemeentelijke samenwerking in aanmerking voor subsidies?	13
3.3	Moet een intergemeentelijk samenwerkingsverband opgericht zijn voor de aanvraag?	14
3.4	Kan een gemeente deel uitmaken van meer dan een intergemeentelijk samenwerkingsverband?	14
3.5	Kan een intergemeentelijk samenwerkingsverband een aanvraag indienen voor een deel van de gemeenten?	14
3.6	Zijn er specifieke voorwaarden om een subsidie te mogen ontvangen?	14
3.7	Is het minimum aantal inwoners altijd van toepassing?	15
4	Criteria.....	15
4.1	Welke criteria zijn er van toepassing?	15
4.2	Voor bestaande erfgoedcellen: moet het belang van het aanwezige erfgoed opnieuw worden aangetoond?	16

1 HET SUBSIDIEINSTRUMENT

Voor de werkingssubsidies voor besturen voor dienstverlenende rollen op regionaal niveau is het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017 (CEdecreet) van toepassing.

Meer informatie over de subsidie vindt u op <http://kunstenenerfgoed.be/nl/werkingssubsidies-voor-besturen-voor-dienstverlenende-rollen-op-regionaal-niveau>

1.1 WAT IS HET DOEL VAN DE SUBSIDIE?

De subsidie wordt toegekend voor de ondersteuning van cultureel-erfgoedbeheerders en -gemeenschappen, met betrekking tot de zorg voor en omgang met cultureel erfgoed.

De aanvraag van een werkingssubsidie vertrekt van afgebakende en aantoonbare erfgoednoden (zowel voor roerend als voor immaterieel cultureel erfgoed) waarop tijdens de duur van het convenant en vanuit een netwerk van actoren wordt ingezet. Dat laat toe om echt op maat een cultureel-erfgoedconvenant af te sluiten.

Het doel is dat het aanwezige cultureel erfgoed aan het einde van een traject de nodige erfgoedzorg en publieksgerichte werking heeft gekregen. Dat de cultureel-erfgoedwerking - op het grondgebied en eventueel in de bredere regio - verbeterd wordt en dat de resultaten duurzaam verankerd worden.

Samenwerking met collectiebeherende organisaties is een belangrijke meerwaarde.

1.2 IS ER EEN VERSCHIL MET DE SUBSIDIES VOOR EEN LOKAAL CULTUREEL-ERFGOEDEBELEID (CULTUREEL-ERFGOEDEDECREET 2012)?

De ondersteuning van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de VGC via het instrument van de cultureel-erfgoedconvenants blijft in het nieuwe decreet behouden.

Om in lijn te blijven met de bestuurlijke veranderingen en de nieuwe veldtekening, wordt dit in het CEdecreet ingeschreven als werkingssubsidies voor het opnemen van een dienstverlenende rol op regionaal niveau.

Na een periode waarin het lokale cultureel-erfgoedbeleid van de steden Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen ondersteund werd via de Vlaamse beleidsprioriteiten voor cultureel erfgoed, kunnen die vijf steden vanaf 2021 opnieuw via het instrument van het cultureel-erfgoedconvenant een werkingssubsidie ontvangen in het kader van het CEdecreet.

De dienstverlening kan vertrekken vanuit de eigen expertise en sterktes waarbij gepeild wordt naar de interesse en de ambities van omliggende gemeenten en waarbij iingeschat wordt welke noden er zijn in de bredere regio.

1.9 KUNNEN STEDEN EEN SUBSIDIE AANVRAGEN?

De werkingssubsidie moet in principe aangevraagd worden door een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Enkel de steden Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen komen afzonderlijk in aanmerking voor de werkingssubsidie:

- ofwel vanuit een intergemeentelijk samenwerkingsverband;
- ofwel voor het opnemen van de dienstverlenende rol op regionaal niveau vanuit een collectiebeherende organisatie op het grondgebied. In het laatste geval vraagt de organisatie de subsidie aan.

De afwijkende regeling vanuit die steden geldt omwille van de hoge aanwezigheid van cultureel erfgoed op het grondgebied.

Het is evenwel belangrijk dat ook zij inzetten op ondersteuning van actoren in de bredere regio.

1.10 HOE WORDT HET SUBSIDIEBEDRAG BEPAALD?

Het inwonersaantal geldt niet langer als basis voor de berekening van de subsidie – wel de noden van het cultureel erfgoed en de kwaliteit van het plan van aanpak.

1.11 HOEVEEL CULTUREEL-ERFGOEDCONVENANTS ZIJN ER MOMENTEEL?

Op dit ogenblik zijn er zestien convenants gesloten met 1 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en een met de VGC. De steden Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen krijgen een subsidie via de Vlaamse beleidsprioriteiten voor cultureel erfgoed. Meer info op www.erfgoedcellen.be

1.12 IS ER EEN BEPERKING OP HET AANTAL CULTUREEL-ERFGOEDCONVENANTS?

Nee, er is geen maximum aantal cultuur-erfgoedconvenants bepaald.

Nieuwe cultureel-erfgoedcellen ondersteunen heeft uiteraard ook financiële consequenties. Per cultureel-erfgoedcel wordt uitgegaan van een bedrag van 200.000 euro. Dit betreft een indicatief bedrag waar geen rechten aan ontleend kunnen worden. Het CEdecreet voorzien geen minimale subsidie.

een grootstedelijke context. De lokale besturen en de cultureel-erfgoedorganisaties staan voor de uitdaging om inclusie in te weven in de verschillende aspecten van het beleid en de werking. Het gaat erom diversiteit breed te benaderen vertrekkende vanuit een meerstemmige dialoog, met zowel oog voor culturele als maatschappelijke diversiteit. Vanuit de specificiteit van elke gemeente en regio kan bekeken worden hoe het lokale cultureel-erfgoedbeleid hierop kan inspelen.

Voor het benaderen van etnisch-culturele diversiteit kan de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (LIIM - <https://www.statistiekvlaanderen.be/monitor-lokale-inburgering-en-integratie>) een goed vertrekpunt zijn, die jaarlijks ontwikkeld wordt ter ondersteuning van het integratiebeleid van de Vlaamse steden en gemeenten. Het is belangrijk dat elke aanvrager in zijn dossier op zoek gaat naar aanknopingspunten en invalshoeken om de diversiteit in de regio te erkennen en het beleid voor de komende jaren daar ten volle op af te stemmen.

In Vlaanderen wonen mensen met uiteenlopende culturele en maatschappelijke achtergronden. Dat vraagt aandacht voor verschillende noden en behoeften en voor een meerstemmige aanpak. Diversiteit vormt een meerwaarde voor de sector en kan vernieuwing brengen. Het is aan gesubsidieerde organisaties om de eigen visie en werking te evalueren en om van 'denken over' diversiteit naar concrete en structurele acties over te stappen. Het omgaan met maatschappelijke en culturele diversiteit situeert zich op verschillende vlakken van de werking, op het vlak van bestuur en personeel- en vrijwilligersbeleid, maar ook in het verzamel- en de publiekbeleid.

1.16 WAT MET ERFGOEDDATABANKEN?

In het kader van de cultureel-erfgoedconvenants, wordt al geruime tijd ingezet op het registreren en publiek ontsluiten van (gegevens over) het cultureel erfgoed via databanken (zowel beeld- als erfgoedbanken). Dat gebeurt op heel verschillende manieren en aan verschillende snelheden. Met de transitie van de provinciale culturele bevoegdheden vanaf 1 januari 2018 zijn de bestaande overkoepelende databanken Erfgoedinzicht, Erfgoedplus en Donnet in eerste instantie overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap.

Het gebruik van die databanken wordt door verschillende cultureel-erfgoedcellen actief gestimuleerd binnen het eigen werkingsgebied. De cultureel-erfgoedcellen worden mee betrokken in het Vlaamse traject naar een meer gecoördineerde aanpak in functie van digitale collectieregistratie. Er kan nog steeds aangesloten worden bij Erfgoedinzicht of Erfgoedplus. Daarvoor kan best contact opgenomen worden met een van de consultants bij CJM via erfgoeddatabanken@vlaanderen.be.

Wie een eigen systeem hanteert voor een erfgoed- of beeldbank, wordt gevraagd om voldoende af te stemmen met de evoluties op Vlaams niveau, zodat een mogelijke instap of afstemming in de toekomst open gehouden wordt. Door de vertegenwoordiging in de taskforce digitale collectieregistratie is de *community of practice digitalisering* van de erfgoedcellen een geschikt platform voor die afstemming. Dat leernetwerk wordt gefaciliteerd door FARO, het steunpunt voor cultureel erfgoed. Voor nieuwe aanvragers geldt dat zij ook uitgenodigd worden voor die collegagroep wanneer er effectief een cultureel-erfgoedconvenant gesloten werd.

Het is essentieel te weten wat je wil digitaliseren/opnemen in een databank en waarom. Dat sluit aan bij het ontwikkelen van een strategische visie op duurzame preservatie en ontsluiting van digitaal cultureel erfgoed

een stad of intergemeentelijk samenwerkingsverband bekeken worden of aan een dergelijke regionale depotwerking geparticipeerd kan worden. Samenwerking en afstemming met een lokaal of intergemeentelijk onroerend erfgoedbeleid is hierbij aangewezen. Samenwerking zal efficiëntiewinst opleveren en een meerwaarde betekenen.

De Vlaamse Gemeenschap neemt sinds 1 januari 2018 een regiefunctie op in het kader van de depotproblematiek. De periode 2018 en 2019 gold als overgangsfase om die regiefunctie en de overgenomen provinciale instrumenten verder vorm te geven. De Vlaamse Gemeenschap bouwt verder aan de regiefunctie in overleg tussen cultureel en onroerend erfgoed en zal hierover verder in dialoog gaan met het (boven)lokale beleidsniveau.

2 DE AANVRAAG

2.1 HOE GEBEURT DE AANVRAAG?

De subsidieaanvraag verloopt via de webapplicatie [KIOSK](#).

De module in KIOSK voor deze werkingssubsidies komt in september online.

Daarin staan dan ook richtlijnen over format en maximale veldgrootte en het aantal pagina's.

Een aanvraag voor een werkingssubsidie bevat:

1° de visie op de cultureel-erfgoedwerking;

2° een beschrijving van de werking, de doelstellingen en de beoogde effecten en resultaten;

3° een meerjarenbegroting waarin alle verwachte kosten en opbrengsten van de werking opgenomen zijn;

4° bijkomende informatie voorzien in het model van de aanvraag/KIOSK

Er zal bijvoorbeeld specifiek gevraagd worden naar de beleidsprioriteiten van de minister zodat het criterium goed kan getoetst worden.

Om de aanvraag te kunnen beoordelen is het belangrijk dat we een goed zicht krijgen op het aanwezige erfgoed en actoren, hun sterktes en zwaktes, noden. Bijlagen kunnen ingediend worden zoals de omgevingsanalyse maar ook functieprofielen (afgestemd op doelstellingen).

2.2 MAG EEN INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND MET VERSCHILLENDE DEELWERKINGEN VAN EEN GEDEELDE OMGEVINGSANALYSE VERTREKKEN?

Ja, dat mag. Het intergemeentelijk samenwerkingsverband kan vertrekken van een visie en missie voor het geheel van de werk en een overkoepelende analyse (één omgevingsanalyse, één SWOT, één meerjarenbegroting enz.) opmaken. Er kunnen gedeelde doelstellingen en acties zijn die ingediend worden voor meerdere subsidieaanvragen, maar het moet voldoende duidelijk zijn wat wordt aangevraagd bij wie en

welke doelstellingen en welke middelen eraan gekoppeld zijn. Voor de regionale dienstverlenende rol voor cultureel erfgoed worden specifieke doelstellingen geformuleerd en een duidelijk te onderscheiden begroting opgemaakt.

Houd er wel rekening mee dat enkel de cultureel-erfgoedwerking beoordeeld wordt. De vraagstelling in KIOSK is hierop gebaseerd en KIOSK voorziet ook een beperking in het aantal tekens per antwoord. In bepaalde gevallen kan het daarom aangewezen zijn om gedeelde stukken te herformuleren, zodat de beoordelingscommissie de juiste informatie krijgt die relevant is voor de beoordeling.

2.3 WAT ZIJN DE UITERLIJKE INDIENDATA?

1 april 2020

- voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de periode 2021-2026
- voor Antwerpen, Brugge, Gent, Mechelen en Leuven voor de periode 2021-2026

15 januari 2021

- voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de periode 2021-2025

3 VOORWAARDEN

3.1 WAT IS INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING?

Intergemeentelijke samenwerking is de samenwerking op vrijwillige basis tussen twee of meer gemeenten. Dit met het oog op het realiseren van een gemeenschappelijke doelstelling van twee of meer gemeenten. Voor de intergemeentelijke samenwerking in Vlaanderen is het [Decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017](#) van toepassing.

3.2 KOMT ELKE VORM VAN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING IN AANMERKING VOOR SUBSIDIES?

Nee, enkel de samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid:

- projectvereniging;
- dienstverlenende vereniging;
- opdrachthoudende vereniging.

3.3 MOET EEN INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND OPGERICHT ZIJN VOOR DE AANVRAAG?

Ja, het decreet stelt als formele voorwaarde dat de aanvrager rechtspersoonlijkheid moet hebben. Dat betekent dat de projectvereniging, dienstverlenende vereniging of opdrachthoudende vereniging zoals voorzien in het decreet lokaal bestuur op het moment van de aanvraag reeds moet opgericht zijn.

Belangrijk: voor de registratie in KIOSK (en dus om een aanvraag te kunnen aanmaken) is vereist dat de aanvragende organisatie over een ondernemingsnummer beschikt. Zorg ervoor dat u tijdig over de vereiste rechtspersoonlijkheid beschikt.

3.4 KAN EEN GEMEENTE DEEL UITMAKEN VAN MEER DAN EEN INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND VOOR DEZE SUBSIDIE?

Nee, een gemeente mag slechts deel uitmaken van één intergemeentelijk samenwerkingsverband dat een werkingssubsidie voor een regionale dienstverlenende rol aanvraagt.

3.5 KAN EEN INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND EEN AANVRAAG INDIENEN VOOR EEN DEEL VAN DE GEMEENTEN?

Het is mogelijk dat slechts een deel van de aangesloten gemeenten binnen een intergemeentelijk samenwerkingsverband een aanvraag voor een cultureel-erfgoedconvenant indient.

In de organisatiestructuur moet dan wel een systeem ingebouwd worden waarbij de terugkoppeling en evaluatie van het convenant enkel door de gemeenten gebeurt die onder het convenant vallen.

3.6 ZIJN ER SPECIFIEKE VOORWAARDEN OM EEN SUBSIDIE TE MOGEN ONTVANGEN?

Voorwaarde tot de subsidiëring van een intergemeentelijk samenwerkingsverband, blijft in de eerste plaats de aanwezigheid van voldoende cultureel erfgoed en cultureel-erfgoedbeheerders die een afzonderlijke dienstverlenende rol verantwoorden.

Het is belangrijk om dit duidelijk aan te tonen in het aanvraagdossier.

Daarnaast geldt dat een werkingsgebied ten minste 85.000 inwoners omvat. Deze voorwaarde wordt ingeschreven met het oog op voldoende schaalgrootte voor de cultuur-erfgoedwerking. Het werkingsgebied

omvat alle gemeenten die deel uitmaken van het samenwerkingsverband, dus niet de eventuele gemeenten die in een bredere regio ook gebruik kunnen maken van delen van de dienstverlening.

3.7 IS HET MINIMUM AANTAL INWONERS ALTIJD VAN TOEPASSING?

Het minimum aantal inwoners op het grondgebied is niet van toepassing in geval het intergemeentelijk samenwerkingsverband samenvalt met het werkingsgebied van een erkende intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED). Het is van belang dat de werkingsgebieden van beide kunnen samenvallen. Het opleggen van een grens van 85.000 inwoners kan ertoe leiden dat het samenwerkingsverband enkel voor cultureel erfgoed moet uitbreiden omdat deze voorwaarde niet geldt voor onroerend erfgoed.

Voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarmee al een cultureel-erfgoedconvenant gesloten werd op basis van het vorige decreet, is het minimum aantal inwoners niet van toepassing voor de beleidsperiode 2021-2026.

4 CRITERIA

4.1 WELKE CRITERIA ZIJN ER VAN TOEPASSING?

Er zijn acht criteria opgenomen in het decreet. Er is geen onderlinge weging van de criteria. De aanvraag wordt in zijn geheel bekeken.

De criteria zijn:

- 1. het belang van het aanwezige cultureel erfgoed en de cultureel-erfgoedactoren op het grondgebied (of de bredere regio) en de noden ervan:** uit de aanvraag moet blijken welk erfgoed op het grondgebied aanwezig is, welke actoren actief zijn en op welke erfgoednoden (zowel voor roerend als voor immaterieel erfgoed) wordt ingezet. Het belang van het cultureel erfgoed, de actoren en de aangetoonde erfgoednoden wegen door bij het bepalen van het subsidiebedrag;
- 2. de kwaliteit van de expertise:** de aanvrager moet de expertise die ze wenst in te zetten al hebben ontwikkeld. Die expertise wordt bewezen in de aanvraag en moet relevant zijn voor de cultureel-erfgoedactoren op het grondgebied. De subsidiëring gaat over het inzetten van de expertise en de verdere uitbouw ervan. Voor een nog op te richten cultureel-erfgoedcel moet uit de functieprofielen duidelijk blijken dat de aanvrager zicht heeft op de expertise die nodig is voor het uitvoeren van de doelstellingen en die afgestemd is op de lokale erfgoednoden;
- 3. de wijze waarop de dienstverlening wordt uitgevoerd en de mate waarin de dienstverlenende rol inspeelt op de noden:** de dienstverlening die de cultureel-erfgoedcel ontplooit is niet alleen vraaggericht maar ook aanbodgericht. Een meetbare output is noodzakelijk. De dienstverlening wordt beoordeeld aan de hand van een plan, waarin wordt aangetoond hoe de noden worden aangepakt en weggewerkt en hoe de resultaten duurzaam worden verankerd. Aan het einde van het traject moet er

een zichtbaar resultaat (met name betere zorg en omgang met cultureel erfgoed) voorgelegd kunnen worden;

4. **de wijze waarop de strategische visie wordt uitgevoerd:** dit criterium gaat over de wijze waarop de organisatie inspeelt op de beleidsprioriteiten die opgenomen zijn in de beleidsnota Cultuur en de strategische visienota cultureel erfgoed;
5. **de wijze waarop erfgoedgemeenschappen die tot de doelgroep van de dienstverlening behoren, betrokken worden in de werking:** de cultureel-erfgoedcel opereert bij het ontwikkelen en ter beschikking stellen van expertise vanuit een netwerk van cultureelerfgoedorganisaties op het grondgebied (of de bredere regio) en houdt rekening met de verschillende cultureel-erfgoedgemeenschappen. Het potentieel van de cultureel-erfgoedactoren in de regio wordt benut. Er zijn verschillende participatiemogelijkheden en -gradaties om de erfgoedgemeenschappen actief te betrekken bij het (inter)gemeentelijke cultureel-erfgoedbeleid en -werking.
6. **de kwaliteit van het zakelijke beheer, en de haalbaarheid en het realiteitsgehalte van de begroting. De noodzaak voor een werkingssubsidie wordt aangetoond in de begroting, rekening houdend met de ontvangsten uit de werking:** de gevraagde subsidie moet worden beargumenteerd op basis van een realistische en onderbouwde raming zodat de nood aan een subsidie aangetoond is;
7. **de inbreng van middelen van de deelnemende besturen in de regionale dienstverlening:** de logistieke, financiële en personele ondersteuning van de deelnemende besturen wordt in rekening gebracht;
8. **de afstemming met andere relevante actoren die een regionale dienstverlening aanbieden, in het bijzonder met de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden inzake onroerend erfgoed, indien van toepassing.**

4.2 VOOR BESTAANDE ERFGOEDCELLEN: MOET HET BELANG VAN HET AANWEZIGE ERFGOED OPNIEUW WORDEN AANGETOOND?

Ja, het lokale erfgoed en de actoren zijn aan veranderingen onderhevig, een geactualiseerd beeld is nodig om een goede beoordeling mogelijk te maken.

4.3 WELKE BELEIDSPRIORITEITEN VOOR DE REGIONALE DIENSTVERLENENDE ROLLEN ZIJN OPGENOMEN IN DE STRATEGISCHE VISIE?

De volgende minister van Cultuur legt de strategische visienota voor aan het Vlaams Parlement uiterlijk op 1 april 2021. De strategische visienota van minister Gatz blijft daarom van toepassing voor deze aanvraagronde. Omdat de beslissing over de dienstverlenende rollen op regionaal niveau toe komt aan de volgende Vlaamse Regering, zijn specifieke prioriteiten voor de subsidieronde voor de dienstverlenende rollen op regionaal niveau beperkt gehouden.

Minister Gatz, Strategische visienota Cultureel Erfgoed, p. 40-41:

“De ondersteuning van **intergemeentelijke samenwerkingsverbanden**, de kunststeden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) via het instrument van de cultureel-erfgoedconvenants blijft mogelijk in het CED2017. Hiermee wil ik de verbinding maken tussen het lokale, het regionale en het Vlaamse niveau en het fijnmazig netwerk, zoals dat tot hertoe vorm kreeg, verder ontwikkelen. Om in lijn te blijven met de bestuurlijke veranderingen en de nieuwe veldtekening, wordt dit in het CED2017 ingeschreven als werkingssubsidies voor het opnemen van een dienstverlenende rol op regionaal niveau. Doelstelling is de ondersteuning van het aanwezige cultureel erfgoed en de cultureel-erfgoedwerking bij cultureel-erfgoedbeheerders en -gemeenschappen op het grondgebied van het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De **kunststeden Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen** komen in aanmerking, ofwel eveneens vanuit een intergemeentelijk samenwerkingsverband, ofwel voor het opnemen van de dienstverlenende rol op regionaal niveau vanuit een collectiebeherende organisatie op het grondgebied. De afwijkende regeling vanuit die steden geldt omwille van **de hoge aanwezigheid van cultureel erfgoed** op het grondgebied. Ik vind het evenwel **belangrijk dat ook zij inzetten op ondersteuning van actoren in de bredere regio**.

Voor de **VGC** is het ontwikkelen van een depotbeleid op het grondgebied een bijkomende doelstelling, die haar oorsprong vindt in het CED2008.

Voor de dienstverlenende rollen op regionaal niveau is een andere timing in het CED2017 ingeschreven dan voor de rest van de cultureel-erfgoedsector. De eerstvolgende keer dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de VGC een aanvraag moeten indienen is respectievelijk voor de beleidsperiode 2021-2026 en 2021-2025. De beslissing over de dienstverlenende rollen op regionaal niveau komt dus toe aan de volgende Vlaamse Regering. In deze visienota zullen de prioriteiten voor de subsidieronde voor de dienstverlenende rollen op regionaal niveau bijgevolg beperkt gehouden worden. Het is dan ook belangrijk om in de beleidsnota Cultuur 2020-2024 voldoende aandacht te schenken aan deze prioriteiten.

Voorwaarde tot de subsidiëring van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, blijft in de eerste plaats de aanwezigheid van **voldoende cultureel erfgoed en cultureel-erfgoedbeheerders** die een afzonderlijke dienstverlenende rol verantwoorden.

Daarnaast geldt een **werkingsgebied** dat **tenminste 85.000 inwoners** omvat. Deze voorwaarde wordt ingeschreven met het oog op voldoende schaalgrootte voor de cultureel erfgoedwerking. Een **uitzondering** geldt enkel wanneer het intergemeentelijk samenwerkingsverband samenvalt met het werkingsgebied van een **erkende intergemeentelijke onroenderfgoeddienst**. Er zijn immers veel raakvlakken tussen het onroerend- en het cultureel-erfgoedbeleid. Ik pleit voor afstemming op basis van een duidelijke taakverdeling. Samenwerking zal efficiëntiewinst opleveren, maar vooral ook een meerwaarde betekenen, bv. voor een gedeeld depotbeleid.

De **cultureel-erfgoedcel** is hierin de coördinerende en/of de initiërende actor. Zij speelt een cruciale rol in het vergroten van het maatschappelijke draagvlak voor dikwijls minder bekend cultureel erfgoed. Ik verwacht hier, zoals elders, dat er stappen vooruitgezet worden op vlak van cultureel-erfgoedwerking, vooral inzake **de zorg voor en omgang met cultureel erfgoed dat niet in professionele bewaarinstellingen is ondergebracht**.

Van nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsverbanden verwacht ik dat ze het aanwezige erfgoed en de actoren degelijk in kaart brengen en aangeven waarmee ze van start willen gaan. Bestaande erfgoedcellen bouwen voort op eerdere verwezenlijkingen, pakken iets nieuws op of diepen bepaalde aspecten uit en duiden dat in hun aanvraag.

Een regiefunctie is in dit instrument niet aangewezen. Het lokale en regionale cultureel-erfgoedbeleid ontwikkelt zich bottom-up. De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, kunststeden en de VGC leggen zelf de beleidsaccenten die nodig zijn vanuit de noden van het aanwezige cultureel erfgoed, de erfgoedactoren en -gemeenschappen.

Dat ook hier **samenwerking en netwerking met zowel lokale, regionale als Vlaamse stakeholders** cruciaal zijn, lijkt me vanzelfsprekend. De cultureel-erfgoedcellen bevinden zich op een interessant en belangrijk knooppunt. Ze bevorderen de kennis en expertise bij de cultureel-erfgoedactoren, niet alleen door een vertaalslag te maken van cultureel-erfgoedpraktijken naar de lokale/regionale context, maar ook door experimenteerruimte aan te bieden, door bruggen te bouwen met en makelaar te zijn tussen het lokale, het regionale en het landelijke niveau en met andere maatschappelijke domeinen. De noden en mogelijkheden van cultureel erfgoed en cultureel-erfgoedwerking staan hierbij centraal.

Nieuw in het CED2017 is dat de werkingssubsidie niet alleen toegekend wordt voor de werking van een cultureel-erfgoedcel. Indien de dienstverlenende rol mede wordt ingevuld door een of meerdere collectiebeherende organisatie(s), kan een deel van de subsidie ook gaan naar die organisatie(s). Ik zie ook de mogelijkheid om bepaalde taken die de provincies momenteel opnemen rond **depotbeleid** (o.a. eerstelijns- en doorverwijsfunctie, kleinschalige investeringen) verder te zetten met als partner een intergemeentelijk samenwerkingsverband, afhankelijk van de lokale context en noden. Samenwerking, netwerking en krachtenbundeling zijn ook hier krachtlijnen.

Zoals ik al eerder aangaf, is de zorg voor het **religieus erfgoed** een thema waarbij het lokale bestuursniveau een evidente partner is. De bestemming van of het omgaan met religieus erfgoed (centraal of lokaal, collectie- of projectgericht) zou in overleg moeten gebeuren met het betrokken lokale bestuur of de cultureel-erfgoedcel.

Daarnaast kan er rekening gehouden worden met de algemene uitgangspunten en principes in de [Strategische Visienota Cultureel Erfgoed](#).

Elke Vlaamse minister dient bij het begin van een nieuwe zittingsperiode een beleidsnota in. In de beleidsnota geeft de minister de grote strategische keuzes van zijn beleid weer. De minister dient eind oktober de beleidsnota in bij het parlement. Het is mogelijk dat er specifieke beleidslijnen voor cultureel erfgoed opgenomen worden, waar eventueel ook rekening mee gehouden kan worden. Mochten er expliciet beleidsprioriteiten voor cultureel-erfgoedconvenants zijn, dan zullen wij hierover communiceren.

4.4 HOE WORDT DE KWALITEIT VAN HET ZAKELIJK BEHEER BEOORDEELD?

De kwaliteit van het zakelijk beheer wordt beoordeeld aan de hand van:

1. de wijze waarop de organisatie wordt aangestuurd en de mate waarin hierbij rekening gehouden wordt met belanghebbenden;
2. de wijze waarop de organisatie georganiseerd is, waarbij:
 - a. er schriftelijke afspraken zijn over procedures, bevoegdheden, en, in geval van een structureel samenwerkingsverband, over de onderlinge inbreng en taakverdeling;
 - b. een interne controle wordt georganiseerd;
 - c. de principes inzake de overheidsopdrachten in acht genomen worden;
 - i. het personeels- en verloningsbeleid dat gevoerd wordt en dat afgestemd is op de schaalgrootte van de organisatie;
 - ii. het voeren van een gezond financieel beleid;
 - iii. het toepassen van de principes goed bestuur.

Rond 'goed bestuur' is bepaald dat er tegen het einde van de eerste beleidsperiode aan de bepalingen uit het decreet voldaan moet zijn. Dat zal daarom bij de aanvraag niet door de beoordelingscommissie getoetst worden als 'as is'. Er wordt geen beschrijving verwacht dat aan alle criteria inzake goed bestuur voldaan is op het moment van het indienen van de aanvraag.

4.5 HOE WORDT DE HAALBAARHEID EN HET REALITEITSGEHALTE VAN DE BEGROTING BEOORDEELD?

De haalbaarheid en het realiteitsgehalte van de begroting wordt beoordeeld aan de hand van:

1. de wijze waarop de begroting is afgestemd op de doelstellingen in de aanvraag;
2. de mate waarin de kosten en opbrengsten die opgenomen zijn in de begroting realistisch geraamd zijn en onderbouwd worden met concrete elementen.

In de aanvraag geeft de aanvrager op een transparante manier aan welke personele en financiële middelen nodig zijn voor het behalen van de geformuleerde (operationele) doelstellingen.

4.6 WAARUIT KAN DE EIGEN INBRENG BESTAAN?

De eigen inbreng kan bestaan uit zowel logistieke, financiële als personele ondersteuning.

Als richtlijnen van de administratie wordt meegegeven dat ondersteunde kosten niet in aanmerking komen. Onder ondersteunende kosten wordt verstaan:

- huisvestingskosten (inrichtingskosten, onderhoudskosten en kosten verbonden aan schoonmaak en nutsvoorzieningen);
- uitrustingskosten (kantoor materiaal, verzending, standaard informatica- en telecommunicatietoepassingen);
- kosten die verbonden zijn aan onthaal, boekhouding, loonadministratie, informaticaondersteuning, juridische ondersteuning en aanwerving van personeel.

De eigen inbreng kan gebruikt worden voor het eigen ondersteuningsbeleid van het intergemeentelijk samenwerkingsverband voor cultureel erfgoed bijvoorbeeld voor projectsubsidies en subsidies voor cultureel-erfgoedpublicaties.

4.7 HOE ZAL DE INBRENG VAN DE GEMEENTEBESTUREN WORDEN BEOORDEELD? STAAT EEN HOGERE GEMEENTELIJKE BIJDRAGE VOOR EEN HOGERE SUBSIDIE VAN DE VLAAMSE OVERHEID? DOSSIERS MET MINDER DAN 0,30 EUROCENT KREGEN BIJ AANVANG VAN DE VORIGE BELEIDSPERIODE HIEROVER EEN OPMERKING. IN HOEVERRE IS ER NU EEN ONDERGRENS BEPAALD?

De inbreng van middelen van de deelnemende besturen in de regionale dienstverlening is een van de criteria die gelden voor de toekenning en de bepaling van de hoogte van de werkingssubsidie. Er is geen ondergrens in het decreet bepaald. 0.30 eurocent werd bij de vorige aanvraagronde gehanteerd door de beoordelingscommissie om een waardeoordeel uit te kunnen spreken en de ranking te bepalen.

4.8 WAT WORDT BEDOELD MET AFSTEMMING MET ANDERE ACTOREN DIE EEN REGIONALE DIENSTVERLENING AANBIEDEN?

In het laatste criterium wordt, indien van toepassing, de afstemming met andere relevante actoren die een regionale dienstverlening aanbieden getoetst. Het gaat dan in het bijzonder over de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden inzake onroerend erfgoed.

Samenwerking en netwerking met zowel lokale, regionale als Vlaamse stakeholders zijn cruciaal.

4.9 HOE OMGAAN MET EEN GROEIENDE INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING (MET EXTRA DEELWERKINGEN)?

Momenteel bevinden vele intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich volop in een evolutie. Zo breidt het aantal deelwerkingen binnen de organisatie uit, bijvoorbeeld met een werking rond onroerend erfgoed (IOED) of een bovenlokale cultuurwerking. Dat betekent een groei van de organisatie, wat ook effecten heeft op de interne werking. Het departement benadrukt het belang om voldoende rekening te houden met die groei.

Zo worden bij wijze van voorbeeld medewerkers in een groter intergemeentelijk samenwerkingsverband vaker 'gedeeld' tussen verschillende deelwerkingen. Hierbij is het belangrijk om de afspraken rond de tijdsbesteding van die medewerkers voldoende te bewaken. Ook wat de betaling van de lonen (en andere gedeelde kosten)

In de repliek kan de aanvrager reageren op feitelijke onjuistheden in het voorlopige advies. Elementen opgenomen in de repliek kunnen slechts aanleiding geven tot een aanpassing van het voorlopige advies voor zover ze voldoen aan de voormelde bepaling.

Rekening houdend met de repliek formuleert de bevoegde beoordelingscommissie een definitief advies.

6 ALGEMEEN

6.1 IS HET BELANGRIJK OM NU AL DE AANVRAAG VOOR TE BEREIDEN?

Nu de nieuwe lokale besturen zijn gestart, worden de meerjarenbegrotingen opgemaakt. Het is belangrijk dat de ambities voor een cultureel-erfgoedconvenant en intergemeentelijke samenwerking meegenomen worden.

6.2 KAN EENZELFDE INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND EEN ANDERE SUBSIDIE AANVRAGEN?

Een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat een werkingssubsidie ontvangt binnen het CEdecreet, kan een projectsubsidie aanvragen binnen datzelfde decreet. Die projectsubsidie zal uiteraard maar in aanmerking komen voor zover deze voldoet aan de geldende voorwaarden en criteria (o.a. overstijgen van de structurele werking, minstens landelijke schaalgrootte...).

Het intergemeentelijk samenwerkingsverband kan financiële middelen verwerven vanuit andere decreten of reglementen mits het niet gaat om dubbele subsidiëring.

7 KIOSK

7.1 ALGEMEEN

Neem de handleiding en de veelgestelde vragen door vooraleer de aanvraag in te vullen in KIOSK:

- [handleiding KIOSK;](#)
- [veelgestelde vragen over de algemene werking van KIOSK;](#)

7.4 BETREFT DE VOORSTELLING VAN DE ORGANISATIE HET VERLEDEN OF DE TOEKOMST?

Het uitgangspunt is de 'as is' (situatie op het moment van het indienen van de aanvraag). Indien er echter op korte termijn belangrijke wijzigingen komen (bijvoorbeeld een nieuwe organisatiestructuur door bijkomende werking(en)) dan is het logisch om dat te vermelden.

7.5 IS HET NODIG OM BIJ DE BESCHRIJVING VAN DE NODEN OOK EEN SWOT-ANALYSE TOE TE VOEGEN?

Neen, hier gaat het enkel over de noden die binnen het werkingsgebied bestaan. Verder in de aanvraag wordt wel een SWOT-analyse gevraagd, rond de dienstverlenende rol.

7.6 WAT WORDT BEDOELD MET 'SYNTHESE VAN DE AANVRAAG'?

In het antwoord op deze vraag in KIOSK geeft de aanvrager kort aan hoe hij de aanvraag wil presenteren aan de beoordelingscommissie. Hier kan de aanvrager bijvoorbeeld de prioriteiten voor de komende beleidsperiode kort benoemen. Het is niet de bedoeling de verschillende doelstellingen te hernemen. Het gaat er eerder om de verbanden tussen de doelstellingen aan te geven, de rode draad van de aanvraag.

7.7 HOE MOET 'VOORTRAJECT' GEÏNTERPRETEERD WORDEN?

Het voortraject omvat verschillende elementen:

- een beschrijving van het beleidsplanningstraject. Zeker voor nieuwe aanvragers is dat bijzonder relevant.
- evaluatie van de huidige beleidsperiode. Dat is dan weer specifiek voor aanvragers die al een convenant hebben lopen en voor de vijf steden (Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen) die momenteel middelen voor het uitvoeren van de Vlaamse beleidsprioriteiten. Nieuwe aanvragers kunnen het traject aangeven dat doorlopen werd op het vlak van intergemeentelijke samenwerking rond cultureel erfgoed.

7.8 WWT MET 'SAMENWERKING EN NETWERKING MET RELEVANTE PARTNERS'?

Het betreft de partners die niet onder de voorgaande vraag in KIOSK vallen. Dit kan bijvoorbeeld gaan over andere cultureel-erfgoedcellen.

De vraag is ten eerste belangrijk voor wie een dienstverlening wil aanbieden buiten de eigen regio en op die manier actief wordt op een werkingsgebied waar bijvoorbeeld al een andere cultureel-erfgoedcel actief is. Ten

tweede blijft het cruciaal dat nieuwe aanvragers zich van bij de start van een nieuwe werking inschrijven in het netwerk van Vlaamse cultureel-erfgoedcellen.

Verder kunnen ook andere actoren hier benoemd worden, bv. IOED's of Vormingplus... Het is belangrijk om het antwoord te beperken tot de echt relevante samenwerkingen binnen de cultureel-erfgoedwerking. Het gaat niet over elke kortstondige of occasionele samenwerking.

7.9 WELKE PERSONEELSGEGEVENS WORDEN VERWACHT?

De personeelsgegevens betreffen het personeel dat ingezet wordt voor de uitvoering van de regionale dienstverlenende rol.

Bij de huidige personeelssituatie vertrekt de aanvrager van de meest recente situatie waarvan de gegevens beschikbaar zijn.

Er wordt niet verwacht dat de procedures rond personeelsbeleid beschreven worden in de aanvraag.

7.10 WAT WORDT BEDOELD MET 'EXTRA SUBSIDIES' IN HET TOELICHTINGSVELD BIJ DE BEGROTING?

Hiermee worden extra werkingssubsidies bedoeld bovenop de gevraagde subsidie. Dit kan gelegitimeerd worden door bijvoorbeeld een uitbreiding of een extra inhoudelijke taak. Het departement suggereert om externe projectsubsiëring niet mee te nemen in de begroting.

7.11 WAT INDIEN DE RECHTSPERSOON VAN DE AANVRAGER RECENT GEWIJZIGD IS?

Geef onder 'Beschrijf de zakelijke werking' aan wat er geregeld en afgesproken werd binnen de nieuwe structuur, maar neem in dat geval het recente verleden mee in het antwoord.

8 HISTORIEK DOCUMENT

versie	publicatiedatum	aanpassingen
1	13 mei 2019	
2	01 juli 2019	Nieuwe vragen: 1.4., 1.5. & 3.5. Tekst aangevuld in 4.6.
3	15 oktober 2019	Nieuwe vragen: 1.6.3. tot 1.6.6.; 1.15. tot 1.17.;

